Asiantuntijalausunto
1.12.2021

Sosiaali- ja terveysvaliokunta
StV@eduskunta.fi

Työ- ja elinkeinoministeriön lausunto HE 226/2021 vp

Työ- ja elinkeinoministeriö pitää tartuntatautilain (TTL) väliaikaisten säännösten voimassaolon jatkamista perusteltuna. Nykyinen epidemiatilanne vaatii rajoituspäätösten mahdollistavan lainsäädännön voimassaolon jatkamista, vaikka rajoituksilla on merkittäviä negatiivisia vaikutuksia elinkeinonharjoittajien liiketoimintamahdollisuuksiin ja sitä kautta työllisyyden vahvistamiseen.

Ennakoitavuus on elinkeinonharjoittajien näkökulmasta tärkeää, sillä toiminnan suunnittelun aikajänne voi tietyillä toimialoilla, mm. matkailu- ja tapahtuma-aloilla olla hyvin pitkä. Erityisesti koronatodistuksen käytön mahdollisuus uusien rajoitustoimien vaihtoehtona tulee varmistaa mahdollisimman pitkälle tulevaisuuteen huomioiden myös se, että yleisötilaisuuksien rajoituspäätösten perustana on TTL 58 §, joka on toistaiseksi voimassa olevaa sääntelyä. Työ- ja elinkeinoministeriö kannattaa säännösten voimassaolon jatkamista kesäkuun 2022 loppuun kuitenkin niin, että valtioneuvoston on ryhdyttävä toimenpiteisiin lainsäädännön kumoamiseksi heti, kun sen voimassaolo ei ole enää epidemiatilanne huomioiden välttämätöntä.

Suomeen suuntautuvan matkailun merkitys kansantaloudelle on merkittävä. Maahantulon sujuvuuden ja muiden maiden kanssa yhdenmukaisten käytäntöjen tulee olla lähtökohtana. Työ- ja elinkeinoministeriö katsoo, että maahantuloon liittyvistä rajoituksista tulee luopua heti, kun se on epidemiatilanne huomioiden mahdollista. Työ- ja elinkeinoministeriö pitää tärkeänä, että koronatodistuksen sääntelyn jatkokehittämisen yhteydessä ratkaistaan ongelmat, jotka liittyvät muista maista tulevien matkailijoiden mahdollisuuteen hyödyntää palveluita, joiden käytön edellytyksenä on EU:n digitaalisen koronatodistuksen esittäminen.

Työ- ja elinkeinoministeriö korostaa, että tartuntatautiviranomaisten päätöksillä annettavia ja ravitsemisliikkeiden osalta VN asetuksella säädettäviä rajoitustoimia voidaan asettaa ainoastaan tilanteessa, jossa ne ovat välttämättömiä ja oikeasuhtaisia. Pahenevaan epidemiatilanteeseen on pystyttävä tehokkaasti huomioiden kuitenkin rajoitustoimien vaikutukset elinkeinonharjoittamiseen. Päätösten voimassaolo on rajattava välttämättömään ja ne tulee kohdentaa alueille tarkkarajaisesti.

Työ- ja elinkeinoministeriö pitää järkevänä TTL 58 d §:n ja TTL 58 g §:n kriteeristön yhdenmukaistamista, mutta aste-eron tulee olla selvä. On huomattava, että koronatodistusta ei voida käyttää TTL 58 g §:n nojalla tehtyjen sulkupäätösten vaihtoehtona eli tilojen sulkemisen tulee olla viimesijainen keino.

Työ- ja elinkeinoministeriö osallistuu tiiviisti valmisteluun, jossa tulevilla TTL muutoksella mahdollistettaisiin koronatodistuksen käyttö terveysturvallisuus-toimenpiteenä myös toiminnoissa, joihin ei kohdistu rajoituksia.

Hallitusneuvos Liisa Huhtala